

Aan de Rekenkamer Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Bezoekadres:
Haven Zuidzijde 30
7607 EW Almelo

telefoon: **(0546) 54 11 11**
e-mail: **gemeente@almelo.nl**
internet: **www.almelo.nl**

In afschrift: gemeenteraad Almelo

Uw brief
28 april 2025

Uw kenmerk

Ons kenmerk
D/25/751588

Datum
27 mei 2025

Bijlage(n)

Doorkiesnummer
0546-541111

Behandeld door
H.J. Schilt, van

Zaaknummer
DCS- 2489439

Onderwerp

Bestuurlijke reactie quickscan jaarverantwoording 2024 rekenkamer

Geachte heer Mastwijk,

De Rekenkamer Almelo heeft een quickscan uitgevoerd op de jaarverantwoording 2024. Met belangstelling heeft het college hiervan kennisgenomen.

In deze brief geeft het college zijn zienswijze op de quickscan met als doel een bijdrage te leveren aan de beeldvorming van de jaarverantwoording. Bij de totstandkoming van de quickscan heeft reeds een ambtelijke feitencheck plaatsgevonden. In onze reactie hebben we de overwegingen die u de raad meegeeft, gegroepeerd weergegeven.

Verantwoording van de programma's

In de quickscan wordt gereflecteerd op de verantwoording van de programma's. De rekenkamer geeft aan dat een explicietere verantwoording naar doelbereik de informatiewaarde zou vergroten. Daarnaast kan de raad verzoeken om een consistentere toelichting op indicatoren, activiteiten en doelen, wat de duidelijkheid van de jaarverantwoording zou versterken. De nieuwe bestuursperiode biedt een kans om doelstellingen meetbaarder te formuleren en te zorgen voor een rijkere verantwoording.

Met het vaststellen van de perspectiefnota 2024-2027 heeft de raad de strategische doelen en visies van de programma's vastgesteld. Het college werkt jaarlijks in de programmabegroting deze strategische doelen uit in concrete (voorgenomen) activiteiten. Gedurende het uitvoeringsjaar kunnen activiteiten wijzigen, vervallen of toegevoegd worden. Met name wanneer in de loop van het jaar blijkt dat bepaalde activiteiten effectiever bijdragen aan de beoogde doelstellingen. Door hierover transparant te rapporteren legt het college verantwoording af over de gemaakte keuzes, waardoor de raad in staat wordt gesteld de controlerende taak te vervullen. Het betekent echter wel dat de voorgenomen activiteiten in de programmabegroting niet exact overeenkomen met de uitgevoerde activiteiten in de jaarverantwoording.

Zo is in de verantwoording van het programma Stedelijke ontwikkeling een onderdeel met prioritaire opgaven Stedelijke ontwikkeling opgenomen. Deze prioritaire opgaven zijn niet als zodanig opgenomen in de begroting. Gezien het belang van deze prioritaire opgaven voor onze stad hebben we deze opgaven toch opgenomen in de jaarverantwoording. Hiermee sluiten we ook aan bij de toezegging aan de raad dat de grote projecten / investeringsopgaven in de toekomst inzichtelijk worden gemaakt in samenhang met de strategische investeringsagenda.

Financieel resultaat

De quickscan gaat verder in op het financiële resultaat. De bevindingen en overwegingen voor de raad zijn hieronder gegroepeerd.

Het jaar 2024 sluit af met een positief resultaat waar de verkoop van de aandelen Twence Holding B.V. een belangrijk onderdeel van is. Er is een beperkte afwijking ten opzichte van de Slotrapportage 2024, waarbij het saldo gedurende 2024 een sterk wisselend verloop heeft gekend. Het college heeft het wisselende verloop van het saldo herkend en is reeds in het najaar met een voorstel naar de raad gekomen. Om de informatiewaarde van de tussenrapportage te vergroten, heeft de gemeenteraad op 19 november 2024 ingestemd met het gebruik van de Zomerrapportage. Doordat er wordt gerapporteerd over een langere periode, neemt de betrouwbaarheid (stabiliteit) en voorspellende waarde van de financiële prognoses toe. Waarbij er toch voldoende ruimte blijft voor bijsturing.

In de quickscan is verder aangegeven dat er naast diverse voordelen (wederom) een stevig nadeel op het sociaal domein was door zowel volume- als prijsstijging. Hierbij wordt opgemerkt dat deze informatie lastig uit de jaarverantwoording te herleiden is, doordat de jaarverantwoording geen inzicht biedt in de afwijking ten opzichte van de primaire begroting.

Ten aanzien van de uitgavenontwikkeling heeft het sociaal domein per saldo een kleiner beslag op de gemeentelijke middelen gelegd dan bij de besluitvorming over Programmabegroting 2024 werd verwacht. Ten aanzien van de financiële ontwikkelingen gedurende het uitvoeringsjaar presenteert het college in de tussenrapportages een tabel met de ontwikkeling van het begrotingssaldo. Verder is in hoofdstuk 4.2.1 van de jaarverantwoording een uitgebreid overzicht opgenomen met baten en lasten waarin tevens de primitieve begroting is weergegeven.

Gezien de omvang van het sociaal domein en de aanzienlijke ombuigingstaakstelling die erop rust, is inzicht in de financiële ontwikkelingen in 2024 van grote meerwaarde. Het college zal de raad daarom blijvend informeren over belangrijke (financiële) ontwikkelingen in het sociaal domein en specifiek over de besparingsmaatregelen die vanaf 2025 worden doorgevoerd.

Kapitaallasten

In de quickscan is als aandachtspunt de kapitaallasten benoemd. Het college bepaalt jaarlijks bij de programmabegroting het investeringsvolume en beoordeelt dan ook het jaar van afronding of verwerving. We constateren met de rekenkamer dat desondanks in tussenrapportages een aanzienlijk voordeel wordt gerapporteerd. We onderschrijven daarom de aanbeveling, om mede gelet op de grote besparingsopgave, hier nog eens kritisch naar te kijken.

Systematiek meerjarige incidentele projecten

In de jaarverantwoording worden verschillen bij incidentele projecten niet toegelicht. Net zoals in voorgaande jaren zijn meerjarige incidentele projecten niet nader geanalyseerd. De belangrijkste reden daarvoor is dat het jaar van begroten kan afwijken van het jaar van realisatie. Gedurende de looptijd van het project zijn er elk jaar voordelen of nadelen op het project die over de *totale* looptijd per saldo nul zijn. Enkel overschrijdingen van het totale projectbudget worden in de verschillenanalyse in de jaarverantwoordingen benoemd.

Bestemming jaarrekeningresultaat

Het college stelt in de jaarverantwoording een specifieke resultaatsbestemming voor. Aan de raad wordt door de rekenkamer de vraag meegegeven of dit besluit niet meer passend is bij de behandeling van de Programmabegroting 2026 – 2029.

Bij de resultaatsbestemming is door het college voorgesorteerd op een voortzetting van het beleid. Met de bestemming wordt ervoor gezorgd dat er voldoende middelen aanwezig zijn om de speerpunten van de gemeente voort te kunnen zetten. Zo wordt door de toevoeging aan de reserve Stadsontwikkeling en door de koppeling aan de door de raad vastgestelde Stedelijke Investeringsagenda een belangrijke bijdrage aan de realisatie van de Uitvoeringsagenda Stadsontwikkeling geleverd.

Daarnaast is bij de begroting 2025 aangegeven dat de uitwerking van besparingsmogelijkheden vooral binnen het sociaal domein ligt. Besparingsmaatregelen in het sociaal domein zullen vaak meerdere jaren nodig hebben om effect te sorteren. Verder zullen voor de implementatie van maatregelen vaak incidentele uitgaven nodig zijn. Vandaar dat is voorgesteld om middelen toe te voegen aan de reserve sociaal domein.

We vertrouwen erop dat bovenstaande reactie meer inzicht biedt in de aandachtspunten die de rekenkamer met de quickscan heeft voorgelegd voor de behandeling van de jaarverantwoording.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. Dijkstra

R.T.A. Korteland